

Luonnonvara-ala TKI-integraation edelläkävijänä

Kalle Santala, MTI (YAMK), projektisuunnittelija, Luonnonvara-ala, Lapin ammattikorkeakoulu

Asiasanat: Luonnonvara-ala, tutkimus- ja kehittämistoiminta, hankkeet, opetus

Ammattikorkeakoululain mukaan ammattikorkeakoulun toteuttama soveltava tutkimustoiminta ei voi olla opetuksesta irrallaan, vaan sen on tuettava opetusta. Tutkimus- ja kehittämistoiminnassa syntyvien tietojen ja taitojen täytyy siirtyä joustavasti osaksi opetusta turvaten sen ajantasaisuus, aluevaikuttavuus ja työelämävastaavuus. Resurssitehokkuuden kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että soveltava tutkimustoiminta tukee opetusta.

Kohti jatkuvaa integraatiota

Luonnonvara-alan TKI-toiminnan voimakas kehitys alkoi EU-ohjelmakaudella 2007-2013. Ensimmäiset hankkeet kehittivät luonnontuotealaa, bioenergia-alaa ja porotaloutta ollen pääosin maaseuturahaston rahoittamia. Ohjelmakauden loppupuolella alkaneiden Green Care -hankkeiden myötä Luonnonvara-alan TKI-toiminnassa työskenteli jo 8 henkilöä. Valtaosa luonnonvara-alan TKI-henkilöstöstä on kautta aikojen ollut oman talon koulutusalojen kasvatteja luonnonvarojen osaamisalalta. Pitkä yhteinen henkilöhistoria on luonut erinomaiset edellytykset yhteistyölle TKI-toiminnan ja opetuksen välillä.

Luonnonvara-alalla TKI-toiminta oli EU-ohjelmakauden 2007-2013 alussa varsin eriytynyttä opetuksesta integraatiotoimintamallien puuttumisen vuoksi. Ohjelmakauden loppua kohti yhteistyö opetuksen kanssa tiivistyi, kun opetusintegraatio alettiin huomioida jo hankkeiden suunnitteluvaiheessa. Tiedonvälityshankkeet bioenergia-alalla ja Green Care -toiminnassa loivat erinomaiset edellytykset opiskelijoiden mukaan ottamiselle osaksi hanketoimintaa; järjestämään tapahtumia ja tekemään hankkeen toteutusta edistäviä selvityksiä. Integraation edellytyksenä oli jo tuolloin, että opiskelijatyöllä voitiin saavuttaa lisäarvoa hankkeelle.

Rajapinnalta oppimista

Luonnonvara-alan TKI-toiminnan kulmakiveksi on muodostunut laajakirjoinen näkemys aineellisten ja aineettomien luonnonvarojen hyödyntämismahdollisuuksista. Monialaisuus toteutuu Luonnonvara-alalla TKI-tiimin sisällä, ei pelkästään hankkeissa Lapin AMKin toisten TKI-tiimien tai muiden toimijoiden kanssa tehtävän yhteistyön kautta. Toiminta ei ole profiloitunut yhden kärjen ympärille, vaan siinä huomioidaan metsä ja maatalous, porotalous, luonnontuotteet, Green Care, osin myös elintarvikkeet ja kalatalous sekä koulutus. Yhdistävä yläkäsitteenä tiimin toimintaa kuvastaa kiertotalous, joka tähtää luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen kaikilla kestävyys-tasoilla. Rahoitusinstrumentteina toteutuksessa olevissa hankkeissa toimivat maaseuturahaston lisäksi ESR, EAKR, OKM, H2020 ja Sitra.

Integraatiota opetukseen toteutetaan kaikissa Luonnonvara-alan hankkeissa. Opiskelijoiden työpanosta hyödynnetään hankkeita hyödyttävien selvitysten teossa, viestintä- ja sisältömateriaalin tuotannossa, tapahtumien järjestämisessä ja hanketulosten testaamisessa. Integraatio toteutetaan tarjoamalla opiskelijoille hankkeita hyödyttäviä harjoittelupaikkoja ja opinnäytetyötoimeksiantoja, antamalla opiskelijoille yksilö- ja ryhmätehtäviä opintoihin kuuluvien projektiopintojen suorittamiseksi sekä työelämäläheisiä toimeksiantoja suoritettavaksi muissa opetussuunnitelmiin kuuluvissa opintojaksoissa. Opiskelijat hyötyvät integraatiosta saadessaan tietoa hankkeen käsittelemästä aihealueesta, oppiessaan projektityötapoja ja luodessaan työn ohella verkostoja.

Asiantuntijuuteen perustuva tulevaisuus

Luonnonvara-alan TKI-henkilöstö on kouluttautunut viimeisten vuosien aikana niin YAMK-tutkintojen kautta kuin laajoissa täydennyskoulutuksissakin. Kouluttautumisessa on keskitytty hankkimaan osaamista bio- ja kiertotaloudesta sekä ja elinkeinojen yhteensovittamisesta. YAMK-opinnäytetyöt ovat antaneet vahvan panoksensa hankkeiden toteutukseen ja nostaneet luonnonvara-alan TKI-henkilöstön asiaosaamisen tasoa.

Asiantuntijuus on koulutuksien lisäksi karttunut toteutetuissa monialaisissa hankkeissa, jotka ovat osaamisen lisäksi kartuttaneet elinkeinoelämä- ja tutkimusverkostoja niin valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin. Työntekijöiden kouluttautumisen ja asiantuntijuuden kehittymisen myötä Luonnonvara-alan TKI-tiimi kykenee entistä paremmin palvelemaan myös opiskelijoita TKI-integraation aikana.

Luonnonvara-alan TKI-henkilöt opetuksen tukena

Asiantuntijuuden kehittyminen parantaa TKI-henkilöstön edellytyksiä toimia myös opetustehtävissä. TKI-rajapinta ei ole enää vain opiskelijoiden käytössä oleva monipuolinen oppimisympäristö, vaan henkilöstön osaamista ja verkostoja hyödynnetään myös varsinaisessa luonnonvara-alan opetustoiminnassa. Luonnonvara-alan TKI-tiimin jäsenistä muutamat ovat jo suorittaneet loppuun opettajan pedagogiset opinnot ja tavoite koulutuksen hankkimisesta on myös muilla henkilöstöön kuuluvilla. Tulevaisuudessa Luonnonvara-alan tutkimus- ja kehittämisyksiköllä on edellytykset tarjota Lapin ammattikorkeakoulun maa- ja metsätalouden opiskelijoille ajantasaista elinkeinolähtöistä ammattiosaamista muun opetushenkilöstön rinnalla.

Lähteet:

Ammattikorkeakoululaki 2014/932 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140932>
Viitattu 6.3.2018

Kangastie H., (2016). Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan integrointi opetukseen Lapin ammattikorkeakoulussa. Kangastie H. (Ed). Sarja B. Raportit ja selvitykset, Lapin ammattikorkeakoulu.